UNIE VAN WATERSCHAPPEN

BEZOEKADRES
Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES
Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

Aan de leden waterschappen

datum	ons kenmerk	contactpersoon
7 juli 2026	124.577/mdr	[redacted]
betreft	**uw kenmerk**	**e-mail**
Handreiking (her)benoemings-procedure voorzitter waterschap	-	[redacted]

Geachte leden,

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft op 6 juli 2026 de 'Handreiking (her)benoemingsprocedure en ambtstermijn voorzitter waterschap en hoogheemraadschap' (hierna: handreiking) naar de waterschappen verstuurd (kenmerk brief ministerie IenW IENW/BSK-2026/84959). Deze handreiking biedt een helder en zorgvuldig ingericht proces voor benoemingen, herbenoemingen en de ambtstermijn van een voorzitter, passend binnen het huidige wettelijke kader. De handreiking bevat ook elementen die bijdragen aan een helder en zorgvuldig ingericht proces, maar die niet wettelijk verplicht zijn. Zo introduceert de handreiking een nieuwe, informele rol voor de commissaris van de Koning (CdK). De handreiking beschrijft hoe deze rol kan bijdragen aan een professionele en consistente uitvoering van het proces.

Advies minister van Infrastructuur en Waterstaat
Deze handreiking is tot stand gekomen in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Unie van Waterschappen, de Kring Voorzitters van Waterschappen en de Kring van Commissarissen van de Koning.

De minister van IenW adviseert nadrukkelijk om de handreiking volledig, consequent en consistent toe te passen. Hij acht het wenselijk dat waterschappen tijdig bepalen of zij de CdK een rol geven in de procedure, of dat zij kiezen voor een werkwijze zonder betrokkenheid van de CdK. Het verdient aanbeveling deze keuze op korte termijn te maken, zodat het proces vanaf de start consistent kan worden ingericht. Het kan daarbij behulpzaam zijn om tijdig contact op te nemen met de CdK, zodat de gekozen werkwijze goed kan worden afgestemd.

Advies Uniebestuur
Het Uniebestuur onderschrijft de inhoud en strekking van de handreiking en adviseert de waterschappen de handreiking met een belangrijke rol voor de CdK zo snel mogelijk te gaan gebruiken en dat eenduidigheid in de (her)benoeming van een voorzitter, de waterschappen helpt om kwetsbaarheden in deze procedure te verminderen.

Behandeling handreiking binnen waterschap/hoogheemraadschap en de vereniging
De behandeling van de handreiking binnen de vereniging is gericht op afronding van de bespreking voor de Waterschapsverkiezingen 2027 zodat een zorgvuldig traject kan worden doorlopen. De bespreking van de handreiking vindt als volgt plaats:

1. De handreiking wordt beeldvormend besproken in een extra vergadering van de Uniecommissie Bestuur, Digitalisering en Financiën (CBDF). Dit is de commissie die besluiten neemt of adviezen geeft over o.a. bestuurszaken (begin september 2026);
2. Waterschappen bespreken hierna de handreiking in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur. Het algemeen bestuur neemt een besluit of zij kiezen voor een werkwijze zónder betrokkenheid van de CdK of een werkwijze mét betrokkenheid van de CdK. Het algemeen bestuur heeft immers een belangrijke rol in de (her)benoemingsprocedure en ambtstermijn van een voorzitter van een waterschap (augustus – oktober 2026);
3. De overwegingen en het besluit worden meegegeven aan de vertegenwoordiger van het waterschap in de CBDF;
4. De CBDF bespreekt (oordeelvormend) de overwegingen en de besluiten van de waterschappen en brengt een advies uit aan de Ledenvergadering (20 november 2026);
5. De Ledenvergadering bespreekt (besluitvormend) de handreiking met de voorzitters in hun rol als voorzitters van dagelijks en algemeen bestuur en weegt daarbij het advies van de CBDF (18 december 2026).

Wij verzoeken de waterschappen hun interne proces af te stemmen op de bespreking binnen de vereniging.

Achtergrond
Het ministerie IenW heeft samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Unie van Waterschappen, de Kring Voorzitters van Waterschappen en de Kring van Commissarissen van de Koning (CdK's), onderzoek gedaan naar de (her)benoemingsprocedure van voorzitters van waterschappen. Dit naar aanleiding van gesignaleerde knelpunten in de praktijk. De toenmalige minister van IenW heeft naar aanleiding van het adviesrapport aangegeven dat zijn gedachten nauw aansluiten bij het adviesrapport en vervolgens ingestemd met het opstellen van een handreiking, te gebruiken bij een (her)benoemingsprocedure van een voorzitter.

Over het adviesrapport en de opvolging daarvan is eerder gecommuniceerd in onze ledenbrieven van 7 oktober 2024, 15 januari 2025 en 28 juli 2025.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen kunt u contact opnemen met [redacted].

Met vriendelijke groet,

[redacted]k
Algemeen directeur